

PRESSIPAKETTI

**HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO
TOUKOKUU 2017**

HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO

Helsingin uusi kaupunginmuseo senaatintorin kulmalla	3
Perustiedot Helsingin kaupunginmuseosta	5
Aikatasoja sekoittavaa sisustusilottelua	6
Kerroksellista arkkitehtuuria	7
Visuaalisessa identiteetissä rakastutaan Helsinkiin	8
Palkinnot ja ehdokkuudet	8
Museokauppa, HelsinginKuvia.fi & muut palvelut	9
Kaupunkilaisten kanssa tehty museo	9
Helsingin valitut palat	10
Lasten kaupunki	11
Aikakone	12
Helsexinki	12

HELSINGIN UUSI KAUPUNGINMUSEO SENAATINTORIN KULMALLA

Helsingin kaupunginmuseo avasi uuden museon Senaatintorin kulmalla Torikortteleissa toukokuussa 2016. Museo on kokonaisuus, jossa niin miljöö, näyttelyt kuin sisustuskin kertovat menneisyyden helsinkiläisestä arjesta.

Viidestä vanhasta rakennuksesta ja niiden keskelle rakennetusta modernista uudisosasta on perusteellisen remontin myötä syntynyt omaleimainen museokokonaisuus. Vapaan pääsyn ehtoilla suunniteltu museo on avannut kaupunkilaisten käyttöön historiallisen miljöö, jota harva on aiemmin nähnyt.

– Halusimme luoda uudesta museostamme kokonaisuuden, joka alkaa kadulta, jatkuu sisäpihoilla ja läpäisee kaikki tilat, kertoo museonjohtaja Tiina Merisalo Helsingin kaupunginmuseosta. – Meille on aina vapaa pääsy, joten suunnittelimme koko museon sisustusta myöten matalan kynnyksen periaatteella. Täällä voi paitsi käydä näyttelyissä, myös piipahtaa ostoksilla, oleskella tai vaikka tehdä töitä. Museossa on myös kolme hienoa sisäpihaa, joista esimerkiksi Falkmanin pihalle ei ennen ole päässyt kuin poikkeustapauksissa.

Helsingin kaupunginmuseo on maailman ainoa museo, jonka aiheena on Helsinki. Menneisyyden kaupunkilaisarki näkyy niin näyttelyissä kuin sisustuksessakin. Museon aulassa aikatasot kerrostuvat iloisesti, kun eri vuosikymmenten tyyleistä inspiraationsa saanut sohvaryhmä etenee jugendista ysäriin ja taiteilija Jasmin Anoschkinin cityeläimet hengailivat tammenterholamppujen alla. Vanhat etiketit ja karkkipaperit koristavat sohvapöytiä, ja nurkassa pilkistää Ruutuysi-ohjelmasta tuttu lokeri.

NÄYTTELYISSÄ OMAA KAUPUNKIA JA VÄHEMMISTÖJEN KOKEMUKSIA

Tunteet, kaupunkilainen arki ja omakohtaiset kokemukset korostuvat museon näyttelyissä. **Laajimmat tiedotteet kustakin näyttelystä löytyvät pressipaketin lopusta.**

Helsingin valitut palat tekee sukelluksia Helsingin menneisyyteen ja tuo pintaan yhteisiä muistoja kaupungin historiasta. Näyttelyssä voi muun muassa pötköttää hetekalla 1950-luvun kodissa, kävellä 1930-luvun kadulla tai ihailla yhdeksänkymmentä vuotta vanhaa pienoismallia vuoden 1878 Helsingistä. Näyttelyssä voi vieraila myös 1970-lukulaisessa keskiolutbaarissa, jonka jukeboksiin kaupunkilaiset saivat valita rakastetuimpia Helsinki-biisejä maaliskuussa 2016 järjestetyssä äänestyksessä.

Kaupungin vanhin rakennus Sederholmin talo saadaan jälleen kaupungin nuorimpien käyttöön, kun **Lasten kaupunki** avautuu päivitetynä osana uutta museokokonaisuutta. Lasten kaupungissa Helsingin menneisyys tulee tutuksi leikkien ja yhdessä puuhaillen. Ollessaan edellistä kertaa auki Lasten kaupunki keräsi puolentoista vuoden aikana peräti 110 000 kävijää. Parhaat palat, kuten 1970-luvun mummola, Sederholmin puoti ja kansakoululuokka säilyvät, kun taas uutuuksiin kuuluu mm. kaikkein pienimpien museovieraiden oma merellinen leikki-, luku- ja leponurkkaus.

Aikakoneessa Signe Branderin sadan vuoden takaiset valokuvat heräävät eloon uuden teknologian avulla. Aikamatka vie myös 1960–80-luvun Helsingin kaduille ja pihoille. Aikakone on audiovisuaalinen elämys, jossa hyödynnetään muun muassa seinäprojisointeja, ääntä, animointia ja 3D-virtuaalitekniikkaa. Yhteistyökumppanina sen suunnittelussa on ollut ohjelmistoyritys Futurice, joka on tuonut projektiin osaamisensa palvelusuunnittelusta ja uusimmista teknologisista ratkaisuista.

Miltä tuntuisi, jos et uskaltaisi kertoa perheestäsi töissä? Jos seksi ei muiden mielestä kuuluisi sinulle? Tai jos et saisi rakastaa ketä haluat? **Helsexinki**-näyttely haastaa pohtimaan, kenellä on oikeus olla oma itsensä ja kuka saa äänensä kuuluviin. Näyttely perustuu kaupunkilaisten omakohtaisiin kokemuksiin seksuaalisuudesta, sukupuolesta ja seksistä – ja vapaudesta valita, miten niitä toteuttaa.

LISÄTIEDOT: HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO YLEISESTI

museonjohtaja Tiina Merisalo, 050 376 1934 tai tiina.merisalo@hel.fi
reformirehtori Ulla Teräs, 040 334 7013, ulla.teras@hel.fi

LISÄTIEDOT: NÄYTTELYT JA MUUT SISÄLLÖT

Helsingin valitut palat
Näyttelyn tuottaja Jari Harju, 040 334 7017, jari.harju@hel.fi

Lasten kaupunki
Lasten kaupungin tuottaja Anna Finnilä, 040 334 7000, anna.finnila@hel.fi

Aikakone & Helsexinki
Aikakoneen ja Helsexingin tuottaja Sari Katainen, 040 173 8276, sari.katainen@hel.fi

PRESSIKUVAT

www.helsinginkaupunginmuseo.fi/media

tai näistä linkeistä

[Uusi kaupunginmuseo](#)

[Sisustus ja tilat](#)

[Helsingin valitut palat](#)

[Lasten kaupunki](#)

[Aikakone](#)

[Visuaalinen identiteetti](#)

PERUSTIEDOT HELSINGIN KAUPUNGINMUSEOSTA

HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO

Aleksanterinkatu 16

09 310 36630

kaupunginmuseo@hel.fi

helsinginkaupunginmuseo.fi

AUKIOLOAJAT JA SISÄÄNPÄÄSY

ma–pe klo 11–19, la–su 11–17.

Lapsi- ja opiskelijaryhmille myös arkisin klo 9–11.

Kaupunginmuseoon on aina vapaa pääsy.

Museo on esteetön liikuntarajoitteisille.

TILAT

ENSIMMÄINEN KERROS

- Aikakone
- Aula: info, vessat, vaatesäilytys, vuosikymmenten sohvaryhmä, aikajana, cityeläimiä, istuskelu/oleskelu/tekemistilaa
- Kasari-tila
- Kuvaseleamo
- Lasten kaupunki
- Monitoimitilat Falkmanin siipi ja Falkmanin tasku
- Museokauppa
- Sisäpihat: Sederholmin piha, Goviniuksen piha ja Falkmanin piha

TOINEN KERROS

- Falkmanin ateljee
- Lasten kaupunki
- Näyttelytila: Helsingin valitut palat

NELJÄS KERROS

- Lounge
- Näyttelytila: HelSEXinki (13.5.2017 alkaen)

AIKATASOJA SEKOITAVAA SISUSTUSILOTTTELUA

Uuteen Helsingin kaupunginmuseoon luotiin kutsuva museosisustus, joka leikittelee muistoilla kaupungin arjesta. Tuloksena on kokonaiselämys helsinkiläisellä twistillä. Museon sisustuksen on suunnitellut Kakadu Oy.

Miltä citykanista tuntuu nukahtaa pensaalle? Voiko sohvaryhmä viedä aikamatkalle? Millaisia tuntemuksia herättää 1980-luvun Suosikki-juliste tai 1920-luvun virvoitusjuomaetiketti? Senaatintorin kulmalla Torikortteleissa sijaitsevan Helsingin kaupunginmuseon sisustussuunnittelu lähti ajatuksesta, että vapaan pääsyn museossa täytyy panostaa paitsi näyttelyihin, myös muihin tiloihin. Sisustusta suunnittelemaan valittiin helsinkiläinen sisustusarkkitehtitoimisto Kakadu Oy.

– Perinteisesti museoiden tilahierarkia on aika jäykkä: on näyttely, aula, kauppa ja kahvila. Museoon tullaan käymään näyttelyssä, ja kaikki muu on sivuroolissa. Me halusimme että kaupunginmuseosta tulee kokonaiselämys, joka alkaa kadulta, jatkuu sisäpihoilla ja läpäisee kaikki tilat, kertoo reformirehtori Ulla Teräs Helsingin kaupunginmuseosta. – Tavoitteena oli luoda uudenlaista julkista, avointa tilaa, joka mahdollistaisi erilaiset kohtaamiset ja jota ihmiset voisivat käyttää omiin tarkoituksiinsa. Halusimme myös tuoda kaupunkihistoriaa muuallekin kuin näyttelyihin, Teräs jatkaa.

SISUSTUS KUTSUU HELSINKILÄISTEN TARINOIDEN ÄÄRELLE

Kaupunginmuseossa menneisyyden helsinkiläinen arki kerrotaan kutsuviksi oleskelutiloiksi ja kohtaamispaikoiksi. Itse museo muodostuu eri aikakausien rakennuksista – viidestä vanhasta ja yhdestä uudesta. Samoin sisustuksessa eri vuosikymmenten elementit ovat suloisessa sekamelskassa.

– Tämä on ollut mahtavan mielenkiintoinen toimeksianto. Tiloja on viiden talon kokonaisuudessa moneksi ja niillä on kiehtova menneisyys, joten meillä on ollut mistä ammentaa ideoita”, sanoo Milka Tulinen Kakadusta. Kakadu onkin tuonut sisustukseen paljon elementtejä, jotka saattavat töytäistä liikkeelle muiston poikineen.

Sisäntuloaulassa sijaitseva sohvaryhmä esimerkiksi vie jugendista ysäriin ja kutsuu istuskelemaan vaikkapa hienostuneessa funkkisohvassa tai 1950-luvun nojatuolissa. Sohvapöytien kansissa on käytetty kuhunkin aikakauden sopivia jäljennöksiä museokokoelmien etiketeistä ja käärepapereista. Aulassa voi myös istuskella kaupunkieläinten seurassa, sillä tammenterholamppujen alla aikaa viettää citykani ystävineen. Eläinveistokset on tehnyt kuvataiteilija Jasmin Anoschkin. Kalusteissa on otettu aitoa vanhaa tavaraa luovaan uusiokäyttöön. Esimerkiksi vanhoja ovia on museokaupan myyntitiskinä ja hyllyinä, ja toisaalla entisajan lasinegatiiveista on rakennettu väliseiniä. Museon ensimmäisen vuoden mittaan varsinkin aulasta ja Loungesta on muodostunut kaupunkilaisten omia tiloja, jossa leikitään, tehdään töitä tai muuten vaan hengailaan.

Kaupungin tarinoita kertoo myös aulan seinälle rakennettu liikkuva ja aitoja esineitä sisältävä aikajana, joka kuljettaa museokävijän muutamassa minuutissa Helsingin historian päävaiheiden läpi.

VUOKRATTAVISSA TILOISSA VAHVOJA TUNNELMIA

Museossa on useita tiloja, jotka ovat kenen tahansa vuokrattavissa. Erilaisiin tapaamisiin ja juhliin sopiva Kasari-tila piirtoheittimiseen, flamingo-peileineen ja Ruutuysi-seinineen saa aikaan kokonaisvaltaisen 1980-luvun tunnelmäyksen – periaatteena sen suunnittelussa on ollut ”mieluummin överit kuin vajarit”.

Falkmanin talon tilat museokorttelin uumenissa viimeistellään kesällä: Falkmanin ateljee, joka suunniteltiin taitelija Severin Falkmanin työtilaksi 1880-luvulla, on sisustettu hienostuneen boheemiksi tapaamispaikaksi koristeellisine takkoineen ja pompejinpunaisine seinineen. Modernimpaa taitelijatunnelmaa on Falkmanin siivessä, joka muokkautuu juhlatilasta työpajakäyttöön.

Museon asiakastilojen kiintokalusteet on toteuttanut Stara, Museokaupan kalusteet Heinosen puusepäntiike ja Aikakausien sohvaryhmän verhoon Palttina ja Woods.

LISÄTIEDOT

reformirehtori Ulla Teräs, Helsingin kaupunginmuseo, 040 334 7013, ulla.teras@hel.fi
sisustusarkkitehti Milka Tulinen, Kakadu Oy, 040 5119 991, milka@kakadu.fi

KERROKSELLISTA ARKKITEHTUURIA

Helsingin kaupunginmuseossa Senaatintorin kulmalla viisi vanhaa rakennusta ja palanen modernia arkkitehtuuria muodostavat ajallisesti kerrostuneen kokonaisuuden.

Kaupungin historiallisessa keskustassa Torikortteleissa sijaitsevan museokorttelin peruskorjaus alkoi kesällä 2014. Viiden eri aikakausilta peräisin olevan rakennuksen yhdistämisen toimivaksi museokokonaisuudeksi sai vastuulle Arkkitehdit Davidsson Tarkela. Lopputuloksena on omaleimainen vanhaa ja uutta yhteen sulauttava miljöö.

Korttelin rakennukset ovat peräisin 1750-luvulta 1920-luvulle. Yksi 1960-luvun huonokuntoinen rakennus korttelin sisältä purettiin ja tilalle rakennettiin uudisosa, joka hisseineen mahdollistaa museon esteettömyyden. Uudisrakennuksessa on esipatinoidulla kupariverkolla päällystetty julkisivu. – Materiaali tummuu ja vihertyy ajan kuluessa. Tällainen ajallinen ulottuvuus sopii mielestäni mainiosti museon ideaan, sanoo pääsuunnittelijana yhdessä Hannele Storgårdsin kanssa toiminut Aki Davidsson.

Rakennukset on liitetty toisiinsa niin, että eri aikakerrostumat sekoittuvat ja museoon muodostuu monenlaisia tiloja, soppia ja tunnelmia. Paikan wau-elementti onkin sydäntä lämmittävässä yksityiskohdissa, joita museokokonaisuudessa riittää. Näkymät kattojen yli kohti Tuomiokirkkoa ihastuttavat, ja Helsingin vanhimmat korttelit aukeavat uudesta näkökulmasta.

TOIMISTOTILOISTA TOIMIVAKSI MUSEOKSI

Ennen peruskorjausta museokorttelin rakennukset olivat vaihtelevassa kunnossa. Ne olivat olleet enimmäkseen toimistokäytössä ja avaria saleja oli kopitettu väliseinillä. – Oli kiinnostava haaste luoda useamman rakennuksen kokonaisuuteen selkeitä, käyttökelpoisia tiloja, jotka vielä tarjoaisivat museon näyttelyille tilaa loistaa, kertoo Aki Davidsson.

Remontissa avattiin uusia tiloja ja kulkureittejä ja rakennettiin seinien ja kattojen sisään tekniikkaa, joka mahdollistaa nykyaikaiset näyttelyratkaisut. Osin palattiin alkuperäiseen tilahierarkiaan, minkä ansiosta museo sai avarat näyttelysalit.

Eri aikakausien yksityiskohtia on säilytetty joka puolella. Vierailijat pääsevät kokemaan löytämisen iloa, kun vastaan tulee vaikkapa 1920-luvun porraskaide, 1960-luvulla tiiliverhoiltu holvikäytävä tai 1800-luvun lopun pihamiljö. Vanhan säilyttäminen näkyy myös uusissa ratkaisuissa. Esimerkiksi Katariinankadun puolella katutaso tiloja on palautettu liiketiloiksi ja oviaukot on puhkaistu kohtiin, joissa niitä on alun perinkin ollut. Mittavaa 1960-luvun korjausvaihetta on säilytetty etenkin museon ylinter kerrosten portaikoissa. Rakennuttajana on toiminut HKR-Rakennuttaja ja pääurakoitsijana Pylon Rakennus Oy. Projektiarkkitehtina toimi Tuula Jeker.

Museo on vuoden käytön jälkeen koettu toimivaksi, sekä asiakkaiden että henkilökunnan puolesta.

Uuden museon rakentamisen taustalla on kaupungin vanhan keskustan eli Torikortteleiden uudistuminen. Kauppatorin ja Senaatintorin välistä aluetta kehitetään monipuoliseksi kaupunkielämän, yritystoiminnan, tapahtumien ja kokeilukulttuurin alustaksi. Torikortteleiden kehitysprojektista vastaa kaupungin tytäryhtiö Helsingin Leijona Oy. Vuoteen 2017 kortteleissa etenevä remontti mahdollistaa vapaita tiloja uusille itsenäisille toimijoille ja yhteisille toiminnoille.

LISÄTIEDOT

Elina Kallio, intendentti, Helsingin kaupunginmuseo, elina.kallio@hel.fi, 050 5531 891
Aki Davidsson, pääsuunnittelija, ADT, aki.davidsson@arkdt.fi, 040 552 4204

MUSEOKOKONAISUUDEN RAKENNUSTEN VALMISTUMISVUODET

Sederholmin talo 1757

Katariinankatu 3, 1761 (korotus kolmikerroksiseksi 1892)

Remanderin talo 1814

Falkmanin talo 1829, itäsiipi 1860, länsisiiven korotus 1869 ja ateljee 1872

Valkoisen salin rakennus 1925

Uudisrakennus 2016

Lue lisää museorakennusten historiasta: <http://www.hel.fi/static/hkm/pdf/rakennukset.pdf>

VISUAALISESSA IDENTITEETISSÄ RAKASTUTAAN HELSINKIIN

Helsingin kaupunginmuseo sai vanhojen joukkoliikennelippujen, ilmoitusten ja julisteiden väreillä ja kirjasimilla leikittelevän visuaalisen identiteetin, jonka suunnitteli Werklig.

Museo, joka tarjoaa näyttelyitä, tapahtumia ja avointa tilaa kaupunkilaisille. Keskiössä kaupunkilaisten omakohtaiset kokemukset ja tavallinen arki. Tähän pyrittiin uuden museon suunnittelussa, ja siinä myös onnistuttiin. ”Olemme rakentamassa helposti lähestyttävää ja tunteita herättävää vapaan pääsyn museota. Sitä halusimme korostaa myös visuaalisessa identiteetissä”, kertoi Helsingin kaupunginmuseon propagandamaisteri Tove Vesterbacka museon avaamisen yhteydessä 2016.

Helsingin kaupunginmuseo löi hynttyyt yhteen suunnittelutoimisto Werkligin kanssa kesällä 2015. Uutta visuaalista identiteettiä suunniteltiin tiiviissä yhteistyössä koko syksyn ajan, aina helmikuulle 2016. Werkligin suunnittelijat inspiroituivat museon kokoelmien aarteista, esimerkiksi vanhoista joukkoliikennelipuista, iltamien ohjelmalehtisistä, sadan vuoden takaisista tanssiaislipuista ja eräästäkin painiottelun mainoksesta, samoin kuin museon ainutlaatuisesta valokuvakokoelmasta. Syntyi ajatus leikitellä Helsingin menneisyydestä ammennetuilla aineksilla ja ottaa mukaan monenlaisia sävyjä ja kerrostumia.

UUSI ILME POHJAUTUU HELSINKILÄISTEN MENNEISYYTEEN

Uuden identiteetin värit ja typografia pohjautuvat todellisiin historiallisiin fragmentteihin. Värejä on runsaasti, mutta kuten esikuvana käytetyissä vanhoissa painotuotteissa, sovelluksissa suositaan kahden värin yhdistelmiä. Vanhaa valokuvaa käytetään paljon. Helsingin kaupunginmuseon erittäin laaja kuva-arkisto oli tässä korvaamaton apu. Werklig loi museolle kolme omaa otsikkofonttia. Falkman, Signe ja Govinius huokuvat kukin omalla tyyllillään tarkkoja aikamääreitä pakenevaa, elävää helsinkiläistä historiaa.

Myös museon sisustussuunnittelussa sovelletaan identiteetin värejä ja kirjasimia. Falkman-fontin perustalle rakennetut ikonit esimerkiksi ohjaavat vessaan, hissiin ja kahvilaan. Visuaalinen identiteetti jatkuu museon verkkosivuilla, jotka on toteuttanut Byroo.

Werkligin luoma tunnus – H-kirjain jonka sisällä sykkii sydän – kiteyttää museon vision *Jokaisella on mahdollisuus rakastua Helsinkiin*. ”Halusimme pyrkiä pois museokeskeisyydestä ja korostaa tärkeintä, eli Helsinkiä ja helsinkiläisiä”, sanoo Tove Vesterbacka. ”Lopputuloksesta on riisuttu kaikki ylimääräinen. Tunnus on niin vahva ja simppele, että viisivuotiaskin muistaa ja osaa piirtää sen – testattu on!”

LISÄTIEDOT

propagandamaisteri Tove Vesterbacka, Helsingin kaupunginmuseo, 050 5630 380 tai tove.vesterbacka@hel.fi
suunnittelija Hannu Hirstiö, Werklig, 050 575 7720, hannu.hirstio@werklig.com

PALKINNOT JA EHDOKKUUDET

Helsingin kaupunginmuseo on jo vajaan vuoden aikana kerännyt runsaasti sekä kansallista että kansainvälistä huomiota.

Barnvänligaste platsen i Helsingfors 2016 – Helsingin lapsiystävällisin paikka: Svenska kvinnoförbundet i Sörnäs, Ungmartha & Lilla Luckan.

Tunnustus saavutettavuuden edistämisestä 2016: Helsingin kaupungin vammaisneuvosto

Effie Awards Finland shortlistalla 2016 – lanseerauskampanja: Markkinoinnin, teknologian ja luovuuden liitto MTL

LCD Awards, New Museums of the Year-ehdokas 2016: The Leading Culture Destinations Awards

Vuoden huiput-shortlistalla 2016 – visuaalinen identiteetti: Grafia (Hopeapalkinto)

Museums+Heritage International Awards-ehdokas 2017: Museums and Heritage

Vuoden museo 2017 voittaja: Suomen Museoliitto & ICOM

MUSEOKAUPPA, HELSINKIKUVIA.FI & MUUT PALVELUT

Helsingin kaupunginmuseon Museokaupassa voi sukeltaa vanhojen valokuvien maailmaan. Runsas postikorttivalikoima takaa, että Helsinki-aiheiset muistot eivät lopu kesken. Kaupasta löytyvät myös julisteet, Helsinki-aiheiset kuvakirjat, omaperäiset lahjatuotteet ja nostalgiset matkamuistot. Suosituimpia kirjoja voi nyt ostaa myös museon verkkokaupasta.

Museon alakerran Kuvaseelaamossa voi tutkia valokuvia, muun muassa Signe Branderin kuvavedoksia, museon aukioloaikoina. Myös perinteisiä kuva-arkistopalveluja on tarjolla ajanvarauksella.

Kotoa käsin museon kokoelmia voi tutkia osoitteessa HelsinkiKuvia.fi, missä museo on julkaissut jo yli 45 000 korkearesoluutioista kuvaa vapaaseen käyttöön. Lisää tulee saataville sitä mukaa kuin kuvien digitointi etenee. Museon kokoelmien kuvista on digitoitu vasta murto-osa. – Nämä ovat aina olleet kaikkien helsinkiläisten omistamia kuvia. Nyt ne ovat sitä myös käytännössä, sanoo museonjohtaja Tiina Merisalo Helsingin kaupunginmuseosta. – Haluamme ohjata kaupunkilaiset mahtavan kuva-aarteemme ääreen ja luoda mahdollisuuksia uusiin ideoihin ja kaikenlaisiin luoviin sovelluksiin, Merisalo sanoo. Kuvien lataaminen omaan käyttöön on helppoa, ja palvelussa voi tehdä albumeita omista suosikkikuvistaan tai tietyistä aihepiireistä. Palvelusta voi tilata myös maksullisia vedoksia ja julisteita.

Kaupunginmuseo vuokraa omaleimaisia tiloja kokousten ja juhlien järjestämiseen. Kasari-tilassa voi esimerkiksi järjestää piirtoheitinsulkeiset 1980-luvun tyyliin tai Falkmanin sisäpihalla juhlat upeassa historiallisessa miljöössä. Falkmanin ateljee tarjoaa puitteet intiimille illalliselle tai pienelle kokoukselle boheemissa taideympäristössä.

Museo tarjoaa kaikille avoimia yleisöopastuksia suomeksi joka sunnuntai klo 14 ja kuukauden ensimmäisenä torstaina klo 17. Ruotsin- ja englanninkielisten opastusten ajankohdat ilmoitetaan museon verkkosivuilla. Museolla on myös laaja kouluille, oppilaitoksille ja päiväkodeille suunnattu tarjonta, josta voi lukea lisää museon verkkosivuilta.

KAUPUNKILAISTEN KANSSA TEHTY MUSEO

Uuden museon rakentaminen on ollut kaupunginmuseolle hyvä tilaisuus pohtia rooliaan muuttuvassa kaupungissa. Kaupunkilaisten kanssa yhdessä tekeminen on ollut linjana alusta asti. Se on synnyttänyt lukuisia uusia ideoita siitä, millä tavoilla museo voi rikastuttaa kaupunkilaisten elämää. Samalla on saatu suoraa palautetta siitä mikä toimii ja mikä ei toimi. – Meitä on kiinnostanut esimerkiksi se, miten kaupunkilaiset viettävät vapaa-aikaa ja millaiset paikat ja tilat ovat sellaisia, joihin palataan yhä uudestaan, kertoo reformirehtori Ulla Teräs Helsingin kaupunginmuseosta.

Kaupunkilaisiin ja heidän ajatuksiinsa museon merkityksestä on tutustuttu yhteisissä keskusteluissa ja haastattelussa sekä yhteisen tekemisen kautta. – Olemme viettäneet paljon aikaa asiakkaidemme kanssa ja yrittäneet luoda paikkoja dialogille ja kohtaamisille museolaisten ja kaupunkilaisten kesken, Ulla Teräs sanoo.

Kaupunkilaiset ovat muun muassa päässeet penkomaan museon miljoonan Helsinki-aiheisen valokuvan kokoelmaa ja toteuttamaan sen pohjalta omannäköisensä näyttelyn. Verkossa toimivan asiakaspaneelin kautta esitettyihin kysymyksiin on saatu satoja vastauksia. Keväällä 2016 kaupunkilaiset äänestivät parhaita Helsinki-biisejä Helsingin valitut palat -näyttelyn baarin jukeboksiin. Kasari-huoneeseen lahjoitettiin 1980-luvun julisteita ja Museum of Broken Relationships -näyttelyyn eroesineitä ja -tarinoita.

Työ uudenlaisen museokokemuksen rakentamiseksi ei päättynyt avajaisiin. Esimerkiksi museomummit jatkavat Lasten kaupungin 1970-luvun mummolassa ja muitakin luontevia paikkoja vapaaehtoistyölle, kohtaamisille ja yhdessä tekemiselle etsitään jatkuvasti.

HELSINGIN VALITUT PALAT

Helsingin valitut palat -näyttely tekee sukelluksia Helsingin menneisyyteen ja tuo pintaan yhteisiä muistoja kaupungin historiasta. Näyttelyssä voi vieraila 1950-luvun kodissa tai ihaila yhdeksänkymmentä vuotta vanhaa pienoismallia vuoden 1878 Helsingistä.

”Tuon minä muistan, tuollainen meilläkin oli!” saattaa moni huudahtaa tutkiessaan Helsingin valitut palat -näyttelyä. Historia tulee lähelle, ja monessa kohtaa kävijä pääsee kokemaan kaupungin menneisyyden kaikilla aisteillaan.

Näyttelyyn rakennetussa 1950-luvun kodissa kannattaa heittää takki naulakkoon ja testata livenä, miltä tuntuu lekotella hetekassa. Radiossa soivat aikakauden suosikkiohjelmat. Nuppia kääntämällä voi kuunnella vaikkapa Markus-sedän satutuntia tai Kankkulan kaivoa. Mukana ovat luonnollisesti myös Olavi Virran ja Vieno Kekkonen kaltaiset musiikkitaivaan tähdet.

Näyttelyn helmiin kuuluu myös monen kaupunkilaisen kaipaama pienoismalli vuoden 1878 Helsingistä. Kaupunginmuseo tilasi pienoismallin 1920-luvulla, ja se oli esillä Hakasalmen huvilassa 1980-luvulle asti. Nyt se tuo näkyviin kaupungin muutoksen uudessa museossa.

Katajanokka nähdään pienoismallissa ennen jugendtalaja, suurelta osin rakentamattomana. Vain muutamat lautahökkelit täplittävät niemeä, jota Uspenskin katedraali vartioi. Toisaalta Senaatintorin kulmalla sijaitsevan uuden Helsingin kaupunginmuseon rakennuksia voi tutkia pienoismallista varsin saman oloisina kuin ne ovat nyt.

LÖYDÄ OMA HELSINKISI

– Tavoitteemme on ollut, että jokainen kävijä löytäisi näyttelystä jotakin tuttua ja henkilökohtaisesti koskettavaa, sanoo näyttelyn tuottaja Jari Harju. Siksi mukaan on haettu helsinkiläisiä yhdistäviä kokemuksia ja muistoja. Monen tärkeisiin paikkoihin kuuluvat kaupungin rannat, jotka on huomioitu näyttelyssä omalla osiollaan. Jotta kokemus olisi täydellinen, kävijät voivat kuvata itsensä melkein aidoissa 1800-luvun lopun uima-asuissa silmiä hivelevän helsinkiläisen rantamaiseman edessä. Suureen suosioon on myös noussut panoraamahuone, missä kävijät voivat uppoutua valtavan valokuvaseinän aarteisiin. Helsingin valittujen palojen näyttelyarkkitehtina on toiminut Taina Väisänen.

Kuten Helsingin kaupunginmuseossa muutenkin, kaupunkilaiset ovat olleet tiiviisti mukana Helsingin valittujen palojen suunnittelussa. Yhdessä tekeminen jatkuu, sillä yksi osio näyttelystä annetaan säännöllisesti jonkin kaupunkilaisyhteisön uusittavaksi. Ensimmäisenä stagen ovat vallanneet skeittarit, joiden mukana kävijä tutustuu tuttuihin paikkoihin uudesta ja yllättävästä näkökulmasta.

LISÄTIEDOT

Näyttelyn tuottaja Jari Harju, Helsingin kaupunginmuseo, 040 334 7017, jari.harju@hel.fi

Lue lisää Helsingin valitut palat -näyttelyn teemoista: <http://www.hel.fi/static/hkm/pdf/helsinginvalitutpalat.pdf>

LASTEN KAUPUNKI

Kaupungin vanhin talo on sen nuorimpien asukkaiden käytössä Lasten kaupungissa, jossa Helsingin menneisyys tulee tutuksi leikkien ja yhdessä puuhailten.

Lasten kaupunki avautui Sederholmin talossa Senaatintorin kulmalla ensimmäisen kerran marraskuussa 2012. Sulkeutuessaan museokorttelin peruskorjauksen vuoksi huhtikuussa 2014 se oli ylittänyt kaikki odotukset ja kerännyt peräti 110 000 kävijää. Moni vakioasiakas jäi innokkaana odottamaan remontin valmistumista. Uudistettu perheiden suosikkikohde avautui jälleen 13.5.2016 osana uutta Helsingin kaupunginmuseota.

Lasten kaupungin parhaat palat säilyivät myös uudistuksen jälkeen. Mummolassa saa edelleen tutkia 1970-luvun arjen esineitä ja katsoa televisiosta ajan suosikkiohjelmiä. Vapaaehtoiset museomummit ja -vaarit päivystävät mummolassa viikonloppuisin. Sederholmin 1700-luvun puodissa kauppaleikit sujuvat entiseen malliin, ja kansakoululuokkaan voi kuvitella tiukkailmeisen opettajan karttakeppeineen.

ENTISTÄ SUJUVAMPI MUSEOKOKEMUS LEIKKI-ikäisille

– Uudistuksessa olemme pitäneet yhä tarkemmin kiinni siitä, että kaikkeen esillä olevaan saa koskea, sanoo Lasten kaupungin tuottaja, museolehtori Anna Finnilä Helsingin kaupunginmuseosta. Museokokemus on suunniteltu entistä painokkaammin leikki-ikäisten ehdoilla. Tehtyjen uudistusten taustalla on erilaisia asiakastutkimuksia, haastatteluja, kyselyitä ja havainnointia.

Lasten kaupunkiin kuuluvat muun muassa kaikkein pienimpien museovieraiden oma merellinen leikki-, luku- ja leponurkkaus sekä useat toimintapisteet, joissa voi leikkiä ja pelata. Värikkäissä tiloissa on runsaasti tutkittavaa: puoti on täynnä tavaraa ja teatterista löytyvät roolivaatteet ja roolikortit. Koulussa voi harjoittaa kirjoitustaitojaan vanhan ajan välineillä hiekkapulpetista rihvelitauluun ja lapsuushuoneessa leikkiä autoilla tai sisustaa suuren nukkekodin uusilla kalusteilla. Selkeät vinkit ja kysymykset seinillä innostavat lapsia ja aikuisia leikkimään yhdessä ja pohtimaan menneen ajan elämänmenoa.

Lapsiperheille ovat tärkeitä toimivat tilaratkaisut. Kaupunginmuseon tilat vessoineen ja naulakoineen ovat myös Lasten kaupungin vierailijoiden käytössä. Lasten kaupungista löytyy lisäksi omat wc-tilat sekä viihtyisä eväshuone. Lastenvaunuille on oma katoksensa sisäpihalla.

Lasten kaupungin näyttelysuunnittelija on Harri Tarkka, jonka käsialaa ovat myös leikkiin ja toimintaan inspiroivat kuvitukset näyttelyn sisällä.

LISÄTIEDOT

Lasten kaupungin tuottaja Anna Finnilä, Helsingin kaupunginmuseo, 040 334 7000, anna.finnila@hel.fi

AIKAKONE

Helsingin kaupunginmuseossa päästään aikamatkalle menneisyyden Helsinkiin. Aikakoneessa Signe Branderin sadan vuoden takaiset valokuvat heräävät eloon uuden teknologian avulla. Aikakone vie myös 1960–80-luvun Helsingin kaduille ja pihoille.

Moni on joskus haaveillut mahdollisuudesta kurkistaa entisajan ihmisten elämään. Helsingin kaupunginmuseossa se onnistuu, sillä museokävijät voivat astua Aikakoneeseen, joka imaisee heidät elävään ja todentuntuiseen menneisyyden Helsinkiin.

Viime vuosisadan alku oli museon tekemissä kyselyissä ja haastatteluissa se aikakausi, johon eniten haluttiin tehdä aikamatkoja. Aikakoneen ensimmäiseksi aikatasoksi onkin valittu 1900-luvun alun Helsinki. Silloin Helsingin muinaismuistolautakunta palkkasi valokuvaaja Signe Branderin tallentamaan kiivaasti muuttuvaa kaupunkia. Hänen vuosina 1907–1913 kuvaamansa 907 lasinegatiivia ovat kaupunginmuseon kokoelmien perusta.

Brander kuvasi paitsi katoavaa puu-Helsinkiä ja uusia kivisiä jugendlinnoja, myös tavallisten kaupunkilaisten arkea kaduilla ja pihoilla. Pyykkärit huiveineen ja esiliinoineen, hienot kaupunkilaisrouvat, työläiset, ajurit, poliisit, hevoset ja ennen kaikkea lapset elävät hänen kuvissaan. Aikakoneessa Branderin kuvat otetaan aivan uudenlaiseen käsittelyyn, jonka ansiosta museokävijä voi kokea kulkevansa mukulakivikaduilla entisajan kaupunkilaisten keskellä. Aikakone vie myös 1960-, 1970- ja 1980-luvun Helsingin pihoille ja kaduille.

TULEVAISUUDEN TEKNOLOGIA SAAPUI MUSEOON

Yhteistyökumppanina Aikakoneen suunnittelussa on ollut ohjelmistoyritys Futurice, joka toi projektiin osaamisensa palvelusuunnittelusta ja uusimmista teknologisista ratkaisuista. Tavoitteena oli luoda elämys, joka loistaa myös kansainvälisessä vertailussa. Aikakoneessa hyödynnetään muun muassa seinäprojisioiteja, ääntä, animointia ja 3D-virtuaalitekniologiaa. Aikamatkaelämyksen voi kokea sekä tilassa että virtuaaliodellisuuslaitteiden avulla. Laitteet ja teknologia kuitenkin pysyttelevät taustalla ja etualalle nousevat ihmisten väliset kohtaamiset, muistot ja yhteys menneeseen.

Uusi kaupunginmuseo tehdään yhdessä kaupunkilaisten kanssa, ja kaupunkilaiset ovat olleet mukana myös Aikakoneen suunnittelussa keväästä 2015 asti erilaisten kyselyjen, keskustelujen ja haastattelujen kautta. Lokakuussa 2015 kävijät pääsivät kommentoimaan aikakoneen prototyyppiä ja testaamaan eri aikakausien 3D-laitteita museon järjestämässä Paluu tulevaisuuteen -tapahtumassa. Aikakone on museon avaamisesta lähtien ollut sen suosituimpia kohteita.

LISÄTIEDOT

Aikakoneen tuottaja Sari Katainen, Helsingin kaupunginmuseo, 040 173 8276, sari.katainen@hel.fi

Aikakoneen tekijätiedot: <http://www.helsinginkaupunginmuseo.fi/nayttelyt-ja-tapahtumat/aikakoneen-tekijatiedot/>

HELSEXINKI

Helsingin kaupunginmuseon uusi Helsexinki-näyttely haastaa pohtimaan, kenellä on oikeus olla oma itsensä ja kuka saa äänensä kuuluviin. Näyttelyyn on vapaa pääsy, kuten kaupunginmuseoon aina.

Miltä tuntuisi, jos et uskaltaisi kertoa perheestäsi töissä? Jos seksi ei muiden mielestä kuuluisi sinulle? Tai jos et saisi rakastaa ketä haluat? Helsexinki-näyttely perustuu kaupunkilaisten omakohtaisiin kokemuksiin seksuaalisuudesta, sukupuolesta ja seksistä – ja vapaudesta valita, miten niitä toteuttaa.

Vapaus olla oma itsensä ei ole itsestäänselvyys. Valtavirrasta erottuvaan lyödään herkästi leima, joka peittää ihmisen ja hänen persoonallisuutensa. Lisäksi monenlaiset asenteisiin, lakeihin ja toimintatapoihin liittyvät asiat rajoittavat tasa-arvoa ja arkea. – Helsexinki-näyttelyssä haluamme päästää ääneen ihmiset, jotka eivät tavallisesti näy valtavirtajulkisuudessa ja joiden elämää leimat ja asenteet tavalla tai toisella rajoittavat, sanoo museonjohtaja Tiina Merisalo.

Helsexinki-näyttelyä varten on haastateltu lukuisia Helsingissä asuvia tai työskenteleviä ihmisiä, muun muassa sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjen edustajia ja henkilöitä, joiden työ jollain tavalla liittyy seksuaalisuuteen. Suoria lainauksia heidän puheestaan voi lukea näyttelyn seiniltä.

Puheenvuoroissaan he käsittelevät muun muassa kouluaikojen seksuaalikasvatusta, sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin kohdistuvia pelkoja ja ennakkoluuloja, itsensä löytämistä, perhettä ja parisuhdetta, lainsäädännön puutteita ja median tarjoamaa ihmiskuvaa. Samalla nousee esiin kuva Helsingistä kaupunkina, joka toisille on salliva ja vapauttava, toisille taas liian pieni ja rajoittava. Ajankohtaisia aiheita, kuten translakikeskustelua, sivutaan oman kokemuksen tasolla.

HOMOVESSAN SEINÄ JA ILOISEN RONSKIA TAIDETTA

Kaupunginmuseon neljännen kerroksen valtaavat Helsexinki-näyttelyn myötä pophenkinen värikkyys ja intiimeihin muotoihin kaartuvat näyttelyrakenteet. Retrosti punaisten lyhtyjen henkeen sisustetussa huoneessa voi perehtyä seksin näkymiseen kaupunkikuvassa viime vuosikymmeninä. Näyttelyyn on rakennettu myös erään entisen helsinkiläisen miesten vessan ulkoseinä edustamaan menneiden polvien salaisia tapaamispaikkoja. Seksuaalikasvatusmateriaalit eri ajoilta kertovat asenteista ennen ja nyt. Tapani Kokon humoristisen ronskit taideteokset, joissa identiteetit sekoittuvat iloisesti, tuovat vielä yhden näkökulman aiheeseen. Helsexingin näyttelysuunnittelijana on toiminut Tarja Kunttunen.

Mukana näyttelyn tekemisessä ja siihen liittyvissä tapahtumissa on laaja joukko aihepiirin parissa työskenteleviä asiantuntijatahoja, esimerkiksi Suomi 100 – Sateenkaaren väreissä ja Väestöliitto.

Helsexinki-näyttely on esillä Helsingin kaupunginmuseon, Aleksanterinkatu 16, neljännessä kerroksessa 12.5.2017–28.1.2018. Näyttelyyn on vapaa pääsy.

LISÄTIEDOT

näyttelyn tuottaja Sari Katainen, 040 173 8276 tai sari.katainen@hel.fi

museonjohtaja Tiina Merisalo, 050 376 1934 tai tiina.merisalo@hel.fi